

Hvem er vi

- **Frogner svømmeklubb**

- 99 medlemmer, stort sett rekruttert fra morgensvømmerne på Frognerbadet som ønsker helårssvømming på Frognerbadet. Har typiske Frognerbadbrukere som medlemmer, med morgensvømmere, pensjonister, mosjonister og barnefamilier.

- **Christiania svømmeklubb**

- trenger helårs svømmeanlegg svømmeanlegg til sine ca. 234 medlemmer og 87 svømmeskoledeltakere i Oslo Vest. Arbeider primært mot aldersgruppen 0-20 år. Stjeler tid fra andre svømmeklubber siden det ikke er anlegg i hjemmeområdet.

- **ISU st.Hanshaugen**

- Idrettens samarbeidsutvalg i en indre bydel med enorm mangel på idrettsanlegg og arealer som kan bygges ut, og prioritering av folkehelse og karakterformende aktivisering av ungdom. Har også ansvar for å støtte opp under Ol og deres planer for Sogn.

Bærekraftig idrettssatsing i Oslo – drøm eller visjon

Anlegg som kan gi god driftsøkonomi?

Samfunnsnytte og folkehelseperspektiv?

Samspill idrettsklubber, skoler, behandlingsinstitusjoner og hoteller for å gi 24/7 utnyttelse av anleggene?

Tilskueridrett eller breddeidrett?

Innhold

1. Anleggssituasjonen i Oslo
2. Forebyggende helsearbeid og kommunal økonomi
3. Mulighetene
4. Langsiktig strategi for kunnskap
5. Arealknapphet og høye tomtepriser

Anleggssituasjonen i Oslo

Litt statistikk fra sektorplanen

primært fra Plan for idrett og friluftsliv i Oslo 2009—2012, Sektorplan idrett side 30-31

Tabell 4: Aktiviteter med størst oppslutning blant 6-25 åringer i 2007 i Oslo. Antall medlemskap.

Idrettsgren	Totalt
Fotball	22159
Ski	13946
Gym & Turn	5054
Håndball	4163
Tennis	3997
Bandy	3121
Kampsport (2010: ????)	2678
Svømming (2010: 4000)	2650
Friidrett	2115
Dans	1845

Antall større anlegg

60
1
43
5
(1)
7
0

Tabell 5: Oppslutning om ulike idrettsgrener blant Oslo-ungdom 14-17 år. Prosent.

Idrettsgren	Gutter	Jenter	Totalt
Fotball	53	24	38
Dansing	1	18	10
Håndball	3	16	10
Kampsport	9	5	7
Basketball	5	4	4

Tabell 6: Aktivitetene som økte mest totalt fra 2006-2007 i Oslo. Antall medlemskap.

Idrettsgren	Totalt
Gym & Turn	+1667
Dans	+1459
Klatring	+1307

Både svømming og kampsport har økt kraftig. Svømming har f.eks. pr 2011 ca. 4000 utøvere i Oslo, men pga. anleggs-mangel er bare 25 % av disse i Oslo Vest. Så nye anlegg der vil gi forventet rekruttering på minst 1000 nye svømmere

Kampsport inkl. judo, bryting etc. ca. 4650 medl. Dans inkluderer ikke danseskoler og institutter I tillegg kan anmerkes at over 90% av bruken av f.eks. svømmehaller er uorganisert.

På landbasis er skøyter nå 28. største idrett. Pga. mye anlegg i Oslo er dekningen der noe høyere enn for landet ellers, med ca. 800 skøyteforbundmedlemmer og ca. 1600 ishockeyforbundmedlemmer.

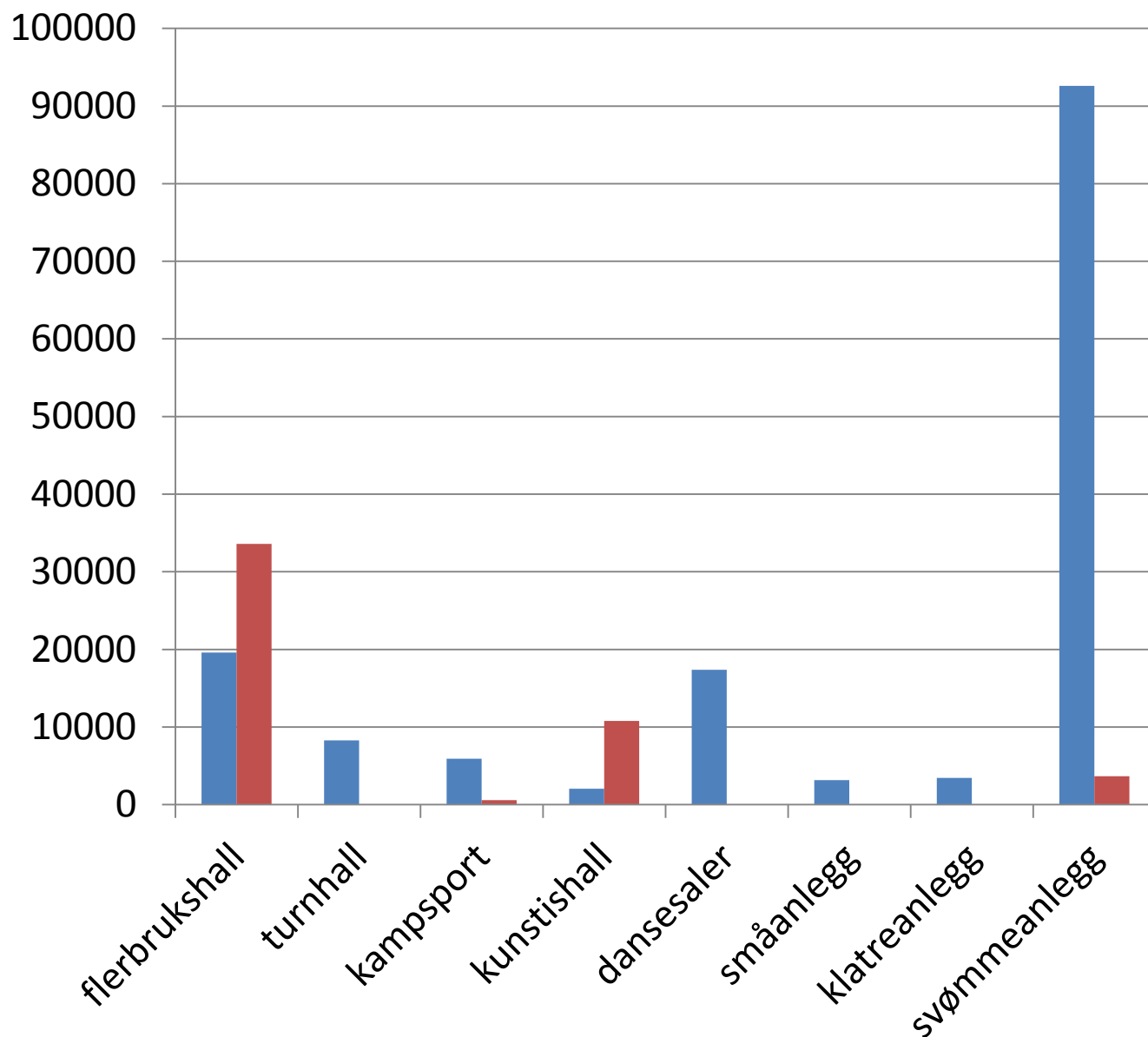
Tabell 15: Innbyggere pr. håndballflate i landets fem største byer.

By	Innbyggere per håndballflate
Oslo	Ca. 11 000
Bergen	Ca. 8 000
Trondheim	Ca. 7 000
Stavanger	Ca. 7 000
Kristiansand	Ca. 4 600

Aktivitetstall fra OIK for 2010, 6-

1. Fotball
2. Ski (langrenn, alpint, hopp)
3. Håndball
4. Gym og turn
5. Tennis
6. Svømming
7. Kampsport
8. Bandy
9. Fleridretter (Boccia og teppecurling, petanque, Friskis&Svettis)
10. Friidrett

Anleggssituasjonen i Oslo er dårligst i landet

Har byen bare idrettshaller og svømmeanlegg til under 10% av befolkningen?

Investerer vi på optimal måte?

■ Medlemmer, skole, uorg.

■ Treningsareal

Kvalifiserte gjetninger:

Korrigert for at bare 4-6% av kapasitet i svømmeanlegg brukes av svømmeklubber.

Antatt like mye bruk av flerbrukshaller og småanlegg uorganisert som organisert.

Antatt at 90% av dans er uorganisert og at 60% av innendørs klatring er uorganisert.

Nye anlegg de siste 10 årene:

- Ca. 50 kunstgressbaner siden 2001
- 4 nye kunstisbaner
- Doblet antall (20 stk) idrettshaller siden 2004.
- Holmenkollen (riksanlegg/breddeanlegg)
- Tryvann skisenter (snowboard, alpint)
- Bislett (friidrett, fotball)
- Åsland skytehall (bygges)

Kommunale anleggsinvesteringer siden tusenårskiftet: mer enn 4 milliarder kroner

Hvor er svømmeanleggene? Et større svømmeanlegg koster ca 300 mill., dvs. mindre enn Midtstubakken og mindre enn CarlBerner-krysset.

Nå kommer Drammensbadet til Oslo !

- Det er bare et stort minus –
- Drammen kommune har 63 806 innbyggere
- Så Oslo trenger 10 stk. Drammensbad før svømmeanleggsdekningen er på linje med den de nå har i Drammen.
- Og arealer til disse anleggene må lokaliseres gjennom arealplanen for å sikre størst mulig verdi for samfunnet.
- Publikumsbadene bør være store og ha et bredt tilbud for å være attraktive og økonomisk lønnsomme.
- **Noen må ta ansvar og sette igang lokaliserings- og reguleringsprosess for disse større anleggene!**

Men det er ikke foreslått midler....

- På kap. 547 er det lagt inn 80,0 mill. til søknadsprosess OL2022. På kap. 542 er det tatt ut midler til prosjektering nytt bad etter Drammensbadet 1,0 mill., Prosjektering Grorud og Lambertseter idrettshaller 3,0 mill. og Norway Cup 2,0 mill.

Hentet fra MILJØ OG SAMFERDSEL BUDSJETT 2013, og mer står det ikke om bevilgninger til svømmeanlegg... annet enn «Vedlikeholdsbehovet skal kartlegges. Byrådet vil i 2013 legge frem en melding om bad og svømmehaller i Oslo. Meldingen vil inneholde en helhetlig vurdering av eksisterende infrastruktur og tilbud, og muligheter for utvikling og effektivisering. »

Forebyggende helsearbeid og kommunal økonomi

Samfunnsøkonomisk bæreevne

Bedriftsøkonomi er viktig men ikke avgjørende!

Man må skape et bærekraftig samfunn basert på en sunn og veltilpasset befolkning

Dagens situasjon med stillesitting fra 6-årsalder tilrettelegger ikke for dette

To av tre norske menn er overvektige

■ På verdensbasis er tallet 500 millioner

Siden 1994 har andelen fete menn i Norge est ut. Vektøkning er imidlertid et problem uavhengig av alder og kjønn.

JON DAGSLAND HOLGERSEN

Det rettes stadig mer oppmerksomhet på helse og kosthold, men likevel blir flere av oss tynge. Det viser nye tall fra Helsedirektoratet.

20,3 prosent av norske menn i aldersgruppen 40-45 har en kroppsmasseindeks (KMI) over 30 og blir dermed definert som fete. Andelen er mer enn doblet siden 1994.

48 prosent er i kategorien overvektige (KMI over 25). Tilsvarende tall i 1994 var 44,9.

For kvinner er utviklingen også dramatisk. 17,5 prosent av 40-45-åringene er fete, det er 2,3 ganger flere enn i 1994. Samtidig er økningen i andelen overvektige på 9,7 prosent.

- Den er at vi er vesentlig mindre fysisk aktive enn før, samtidig som vi har oppretholdt spisevanene våre.

Han betegner utviklingen som bekymringsfull og peker på flere helsemessige konsekvenser av at vi stadig blir tynge.

- Det vil gjøre at vi står i fare for å utvikle mer kroniske lidelser knyttet til overvekt. Diabetes, økning i hjerte- og karlidelser og problemer for muskler og skjelett er noen slike lidelser.

Flere pasienter. Guldvog presiserer at man kan være i god form og spise sunt selv om man har KMI over 25. Likevel er det ingen grunn til at den generelle KMI-økningen har noen annen forklaring enn at vi spiser mer og er mindre aktive.

Helsedirektøren er spesielt bekymret for den negative utviklingen blant unge mennesker og viser til at norske 16-åringer bruker rundt 45 timer hver uke foran TV og PC. Denne tiden vil man følgelig heller ikke være fysisk aktiv.

- Hvordan vil den generelle vektøkningen påvirke folks behov for helsehjelp?

Økt fysisk aktivitet kan spare samfunnet for milliardbeløp

- hver 4. barn i Norge er overvektig, trenden går mot sykkelig overvekt
- 7-10 % barn har motoriske problemer
- Tall fra Oslo viser at hele 50 % av 15-årige jenter er mindre aktive enn anbefalt (Klasson-Heggebø og Anderssen 2003).
- Kun 20% av voksne har anbefalt mengde fysisk aktivitet.
- Voksne og friske eldre anbefales å være i aktivitet i minst 30 minutter hver dag med moderat til høy intensitet. For å forebygge vektøkning ser det ut til å være nødvendig med 60 minutter daglig fysisk aktivitet (Nordic Council of Ministers 2004). Barn og ungdom anbefales å være i aktivitet i minst 60 minutter hver dag, og aktiviteten bør ha både moderat og høy intensitet (Shdir 2000b, Nordic Council of Ministers 2004).

Enorme helseøkonomiske tap som følge av mangelfull anleggsdekning

Ut fra analyser av helsebudsjettmessige virkninger av investeringer i idrettsanlegg rettet mot aktivisering og breddeidrett, så vil Oslo kommune kunne oppnå innsparinger i størrelsesorden 4 milliarder kroner årlig ved å ha en tilstrekkelig kapasitet og et variert tilbud til ulike aldersgrupper og interesser i Oslo.

Oslo bygger i dag stort sett anlegg som har kapasitet til rundt 400 klubbmedlemmer, og som hver koster 1-2 mill. kr. hvert år i drift. Ved full dekning vil dette kreve nærmere 2 milliarder i driftstilskudd, men det kan likevel forsvares dersom det aktiviserer de befolkningsgrupper som kan gi størst helsemessig gevinst. Vi bør likevel finne/utvikle anleggstyper med bedre driftsøkonomi pr. treningstime som f.eks. svømmeanlegg kombinert med andre treningstilbud som klatreanlegg, kampsportanlegg, turnanlegg, dansesaler og helsestudio.

Satser vi på riktig type anlegg?

- Det satses i Oslo på kunstgress og håndball, men ...
- Befolkningen er blant de mest inaktive i Europa, tross høyt antall medlemskap i idrettsklubber.
- Bortimot en fjerdedel av befolkningen ønsker å kunne svømme minst en gang i måneden, men Oslos svømmehaller har bare kapasitet ti at befolkningen i snitt kan svømme 1 gang i året.
- Det er i Oslo flere kampsportutøvere enn håndballspillere, men kampsport, dans og turn mangler tilpassede anlegg, og behovet for utstyr og spesialunderlag gjør at man ofte **ikke passer inn i flerbrukshaller beregnet på ballspill**
- Turn må avvise barn og unge som har lyst til å begynne, det er ingen kommunale anlegg, og mye tid går med på å rydde utstyr ut og inn i gymsaler som egentlig er for små eller er lite egnet.
- Dans er meget populært, men idretter som dans slipper ikke til i flerbrukshallene.
- Klatring mangler også anlegg.

Hva er behovet for Svømmeanlegg i Oslo?

24-25 % av de over 14 år ønsker å svømme minst en gang i måneden. Vi kan kanskje regne et snitt på 2 ganger i måneden... Og Oslo vil sannsynligvis ha 800.000 innbyggere før vi får bygget ferdig svømmeanleggene.

$800.000 * 25\% * 2 * 12 * ((76-14)/76) = 3.915.789$ besøk pr. år = 10 Tøyenbad

Den stadige forverringen i folkehelse gjør at politikerne nå foreslår en gymnastikktime hver dag for skoleungdom. Norge har også rundt 100 drukningsulykker hvert år. Det er naturlig at man da vil kunne ønske at en av disse timene er svømming.

$800.000 * 52 * ((15-5)/76) = 5.473.684$ besøk pr. år = 14 Tøyenbad

Tilsammen trenger vi en kapasitet tilsvarende 24 Tøyenbad,
(og i tillegg kommer babysvømming og barnefamilienes bruk i helgene.)

Vi har kapasitet tilsvarende ca. 2 Tøyenbad.

Det er bare 10 innendørsbassenger i Oslo som er 25 meter eller mer, og som dermed kan klassifiseres som svømmeanlegg. Et 25 meter basseng har kapasitet til ca 25 voksne samtidig, mens et 50-meter basseng har plass til ca 100.

Hvilket ambisjonsnivå bør vi ha?

Det er forskjell på bad og svømmeanlegg

Det er 56 500 personer pr. svømmeanlegg mot 12 788 personer pr. flerbrukshall.

Bassengareal innendørs svømmeanlegg i Oslo tilsvarer 3,9 normal-flerbrukshaller eller 1,9 ishaller.

Svømmehallkapasiteten i Oslos bør mangedobles (investering på 100 mill. kr. pr. år i 20 år):

- Svømmeklubbene ønsker 6 store multisvømmeanlegg /badeland for organisert og uorganisert svømming f.eks. på **Majorstuen/Frogner, Sogn/Nydalen, Økern (Sten&Strøm), Tøyen (eksisterende bad som bør moderniseres), Stovnerområdet/Oslo Nord og Lambertseter/Oslo Sør**, noe som vil gi nytt bassengareal tilsvarende ca arealet i 6 normal-flerbrukshaller og dekke ca halvparten av byens udekkede behov for svømmeanlegg.
- Og at dette skal samspille med 25-meter skolebassenger som utenfor skoletid kan brukes av svømmeklubber og andre aktører til opplæring og trening. 12 slike basseng vil dekke en fjerdedel av behovet.
- I tillegg ønskes tilgjengelighet til ledig kapasitet i eksisterende mindre bassenger i skoler, behandlingsinstusjoner etc. for bruk til babysvømming, vanngymnastikk, tilrettelagte svømmekurs i mindre grupper, etc.

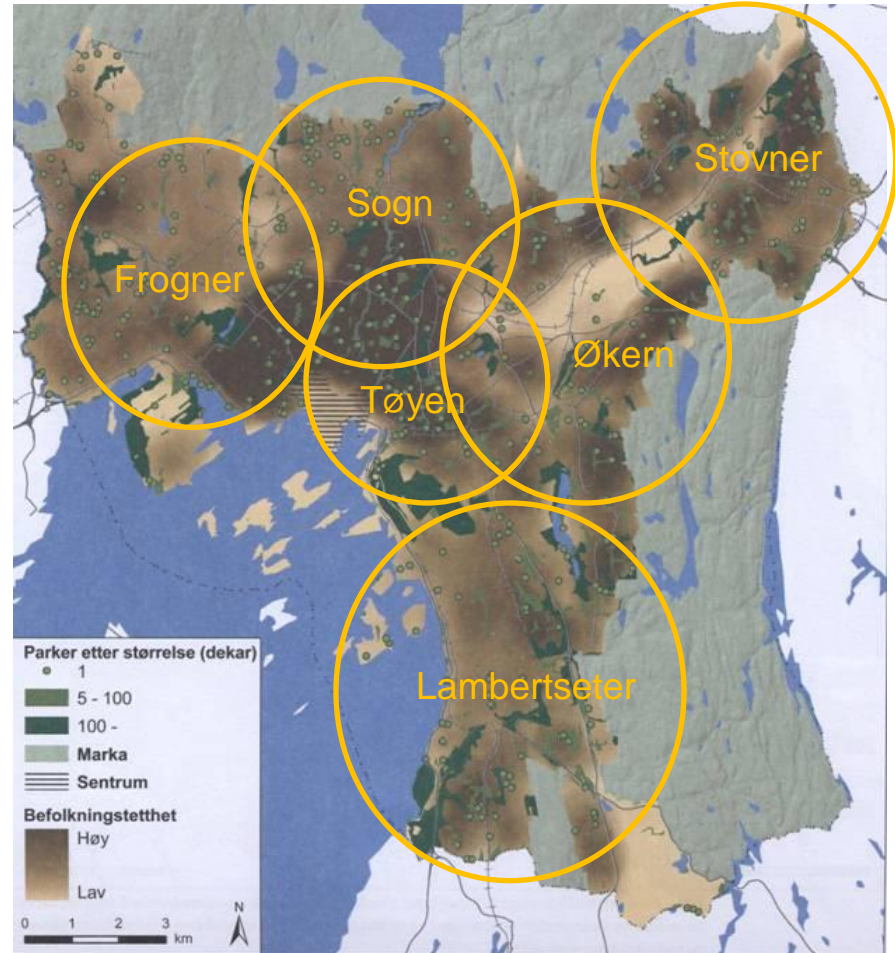
Oslo idrettskrets vedtok 30. august 2012 at de vil delta aktivt i arbeidet med å realisere nye svømmeanlegg i Oslo, og at Oslo Idrettskrets støtter intensjonen om i perioden 2012-2014 å få igangsatt prosjektering av to 50-meters svømmeanlegg, og få igangsatt planlegging av ytterligere svømmeanlegg i henhold til Svømmekretsens prioriteringsliste

1. 2 stk. 50m-anlegg i henholdsvis Vestre/Nordre Aker og Rommen/Stovner
2. 50m-anlegg Nordstrand/Lambertseter
3. 50m-anlegg Furuset Forum
4. 50m-anlegg Frogner
5. 50m-anlegg Nordstrand/Skullerud
6. 25m-anlegg Grorud/Nordtvedt

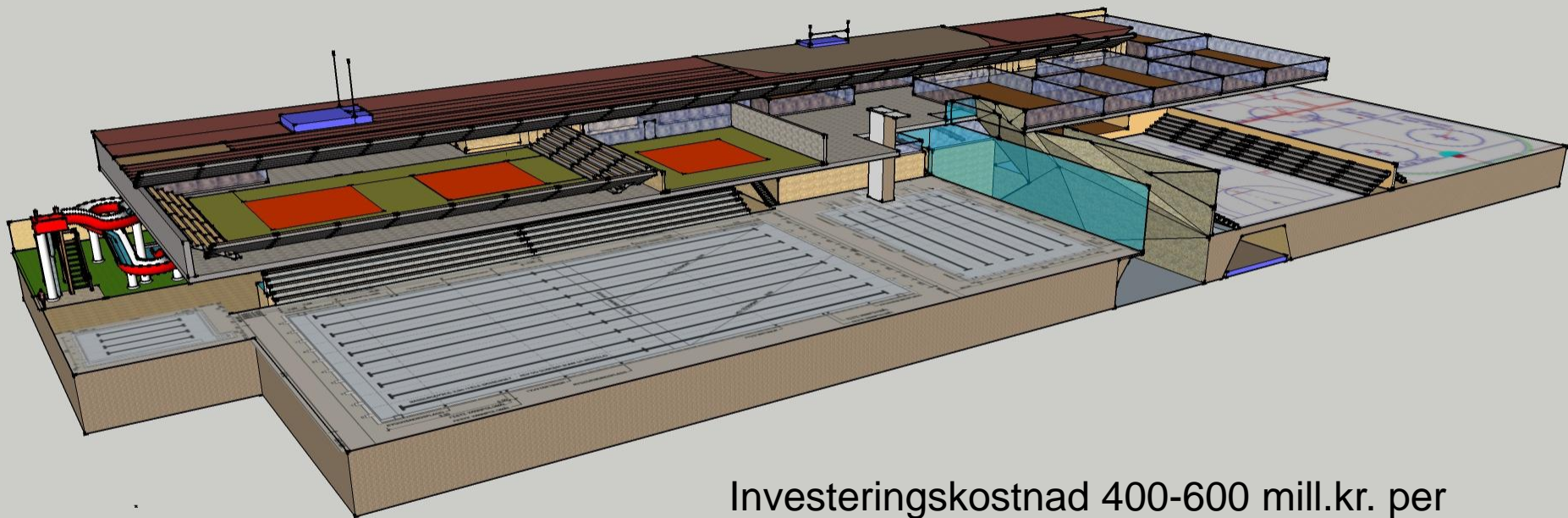
Mulighetene

6 store svømme/fleridrettsanlegg

- 100-150.000 Osloborgere pr større anlegg (50 meter+ stup).
- 600.000 publikumsbesøk pr. år pr. anlegg (dvs snitt 4-5 ganger pr. år)
- 10 % av kapasiteten reserveres til svømmeklubbene, dvs 300 svømmere 4 ganger per uke.
- Dvs. 1800 av Oslos elite - svømmerne har plass i 6 stk. 50-meter-anlegg hvis dette utformes som publikums bad.
- 60-70% av svømmetreningen (rekruttering, barn og ungdom) må da skje i mindre bassenger tilknyttet skoler og institusjoner.
- Tøyen fins allerede og Økern er besluttet bygget.
- Hvor mange store anlegg har man ambisjoner om? Og hvor skal de ligge?

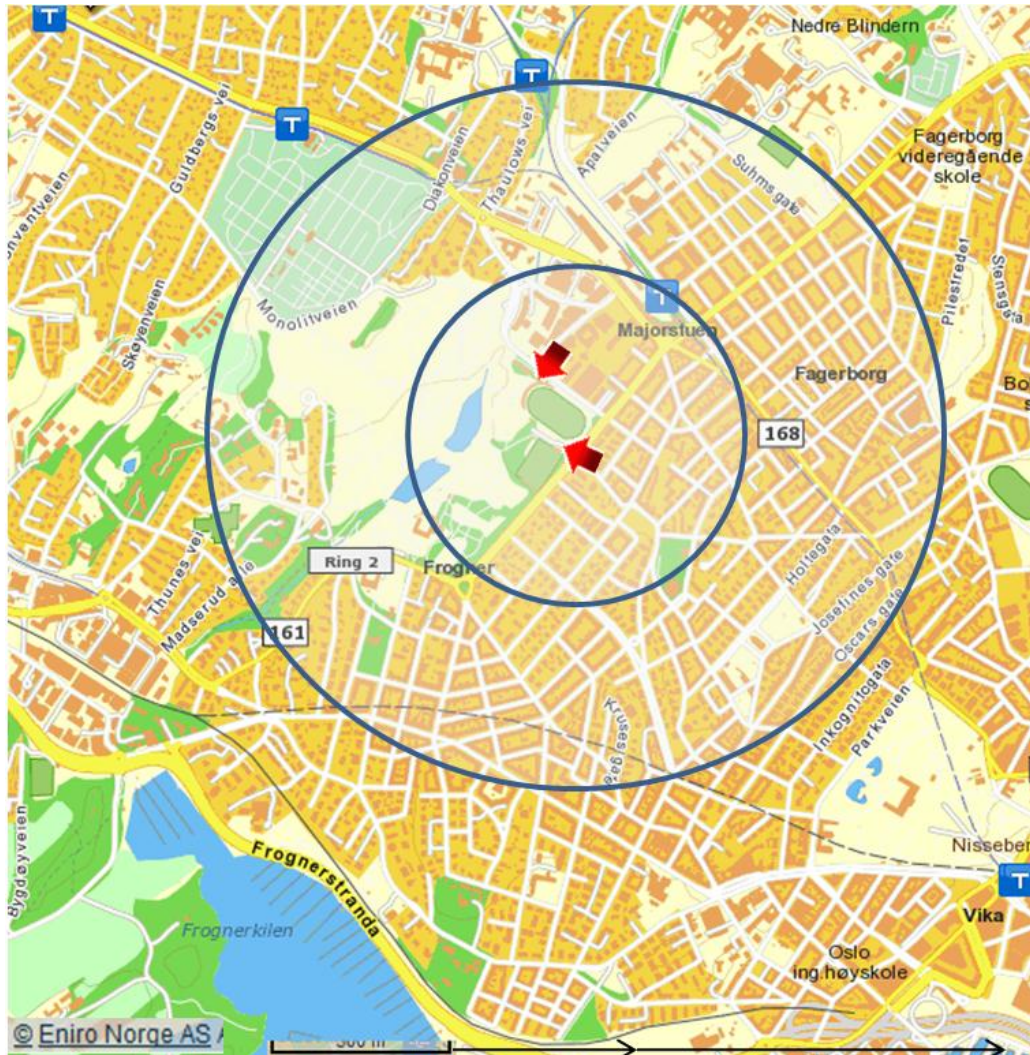

Synergier og kostnadsbesparelser ved samlokalisering av svømming, stup, badeland, helsestudio, kampsport, dans, turn, friidrett, klatring, ballspill og isflater.

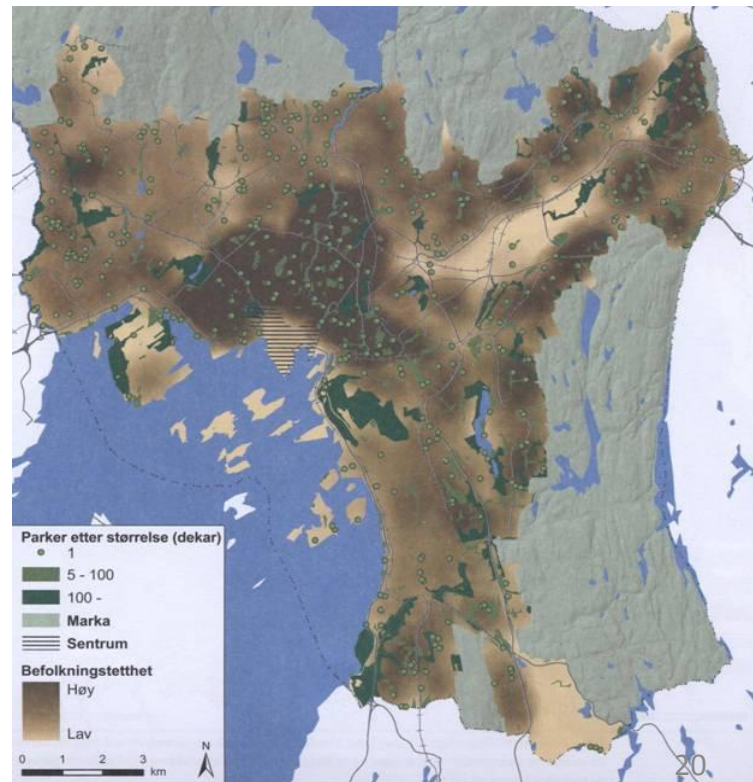
Investeringskostnad 400-600 mill.kr. per anlegg, men kvaliteten og bredden i tilbudet gjør at slike anlegg kan gå med overskudd, og dermed finansieres og drives i samarbeid med private aktører.

Frogner stadion - beste beliggenhet for idrett i Oslo Vest

Svømmeanlegg med gåavstand for 50.000 og ved Oslos nest største kollektivknutepunkt

De fleste i bydel Frogner bor mindre enn en kilometer fra stadion, og kan spasere til anlegget, noe som betyr redusert trafikkbelastning og økt livskvalitet. (redusert tusenvis av timer hver dag tilbrakt i bil og kollektivtrafikk på vei til trening, og redusert utslipp på over 1000 tonn CO₂ pr. år.)

Det er behov for nye anleggstyper som bedre utnytter ledige arealer uten å nedbygge grøntområder og som kan brukes fullt ut 16 timer i døgnet.

Dette bør være den nye standard skoleidrettshallen som gir kapasitet så skolebarn kan få nok aktivitet !

Friplassen 30*80 m, eller mindre aktivitetsflater ned til 25*55 m
Kunstis på vinteren

Kampsport 14*14 -18*18 m,
Turn og Dans 10*12 - 20*12,
Takhøyde 4 m.

Inngangs/myldreområde,
Salat/baguett-bar
Bibliotek/sjakk-bord

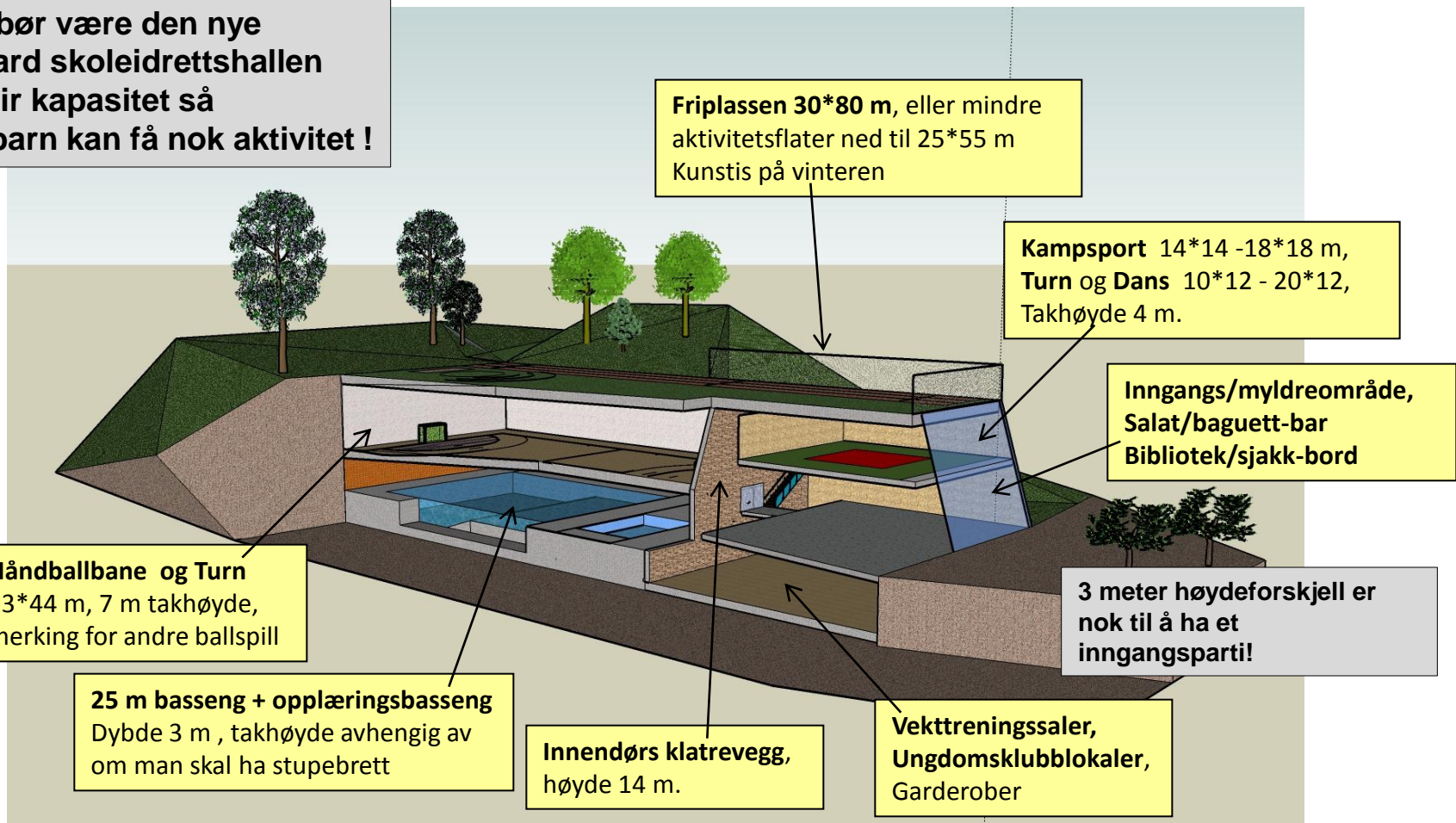
Håndballbane og Turn
23*44 m, 7 m takhøyde,
merking for andre ballspill

25 m basseng + opplæringsbasseng
Dybde 3 m , takhøyde avhengig av
om man skal ha stupebrett

Innendørs klatrevegg,
høyde 14 m.

Vekttreningssaler,
Ungdomsklubblokaler,
Garderober

3 meter høydeforskjell er
nok til å ha et
inngangsparti!

25 m. skolesvømmeanlegg til 20 mill. kr.?

(Store innsparinger ved samlokalisering!)

Ekstra finansieringsbehov ved svømmeanlegg under flerbrukshall					
bassengmål					
lengde	25	(28)			
bredde	13	(16)			
gåsone	1,5				
areal	448	kvm	hvorav basseng		325
garderober	52	kvm			
Kostnad råbygg			enh.pris		
Graving	125	lass	2 000		250 000
tak over svømmeanlegg	500	kvm	5 000		2 500 000
vegger	420	kvm	5 000		2 100 000
kvm.pris råbygg			18 800		
Kostnad basseng/garderober/dusjer (ex.råbygg)					
basseng	325	kvm	31 200		10 140 000
våtområder	149	kvm	31 200		4 648 800
øvrige garderobeområder	26	kvm	1 200		31 200
Totalpris svømmeanlegg					
kvm.pris svømmeanlegg	500	kvm	39 340		19 670 000

Ingen ekstra tomtekostnader, og lite ekstra kostnader for reguleringsprosessen. I tillegg vil det være lite kostnader knyttet til ytterkledning av kjellerveggen, slik at dette kan gi svømmeanlegg med gunstig plassering til en betraktelig lavere kostnad enn øvrige modeller for bygging av svømmehaller til trening og opplæring.

Samspillet skole / idrett

- Dersom kompakte svømme/fleridrettsanlegg blir modell for nye idrettsanlegg for alle skoler (eller skole-clustere) med mer enn 600 elever, så vil det gi åpning for 1 time aktivitet pr. dag for barna og gi full utnyttelse av anleggene i skoletiden.
- Disse anleggene vil ikke være store nok til å være åpne for publikum, grunnet små billettinntekter og store lønnskostnader til billettsalg, tilsynsvakter og badevakter, men vil på morgen- og kveldstid kunne brukes av foreninger, interessegrupper, idrettsklubber og andre leietakere som selv stiller tilsynsvakter og badevakter, og de vil dermed være viktige nærmiljøanlegg, og med på å bygge opp levende skoler som kulturbærere og sosiale møteplasser, også utenfor skoletid.

Oslo kommune
mangler kunnskap og
strategier

Strategi som opprettholder kunnskap

- Hent inn kompetanse fra miljøer som har erfaring og vet hvordan svømmeanlegg bør bygges.
- Ha en lang tidshorisont der kommunens ansatte gjennom samarbeid med disse miljøene kan utvikle og opprettholde kompetanse.
- Ha strategi som gir forutsigbarhet og belønner rimelige og gode løsninger.
- **Finn finansieringsordninger som tillater budsjettmessig kostnadsdeling mellom budsjetter for forebyggende helse, idrett og skole, som henter bidrag fra stat, kommune og private aktører, og som gir langsiktig forutsigbarhet.**
- Andre idretter med underdekning av anlegg og relativt små arealbehov bør samlokaliseres og dele kostnader.
- Isanlegg bør samlokaliseres så overskuddsvarme kan brukes til oppvarming av bassengene

Arealknapphet og
høye tomtepriser

Hvordan skal vi få plass og råd til disse anleggene?

- Når behovet er størst i indre deler av byen?
- Når miljø og trivsel tilsier at man bør kunne gå eller sykle til anleggene?
- Når det er knapphet på tomter som presser opp verdien av tomtene?
- Når tilgjengelige konvensjonelle arealer trengs til boligutbygging?
- Når vi ikke ønsker å bygge ned grøntområder og fellesarealer?

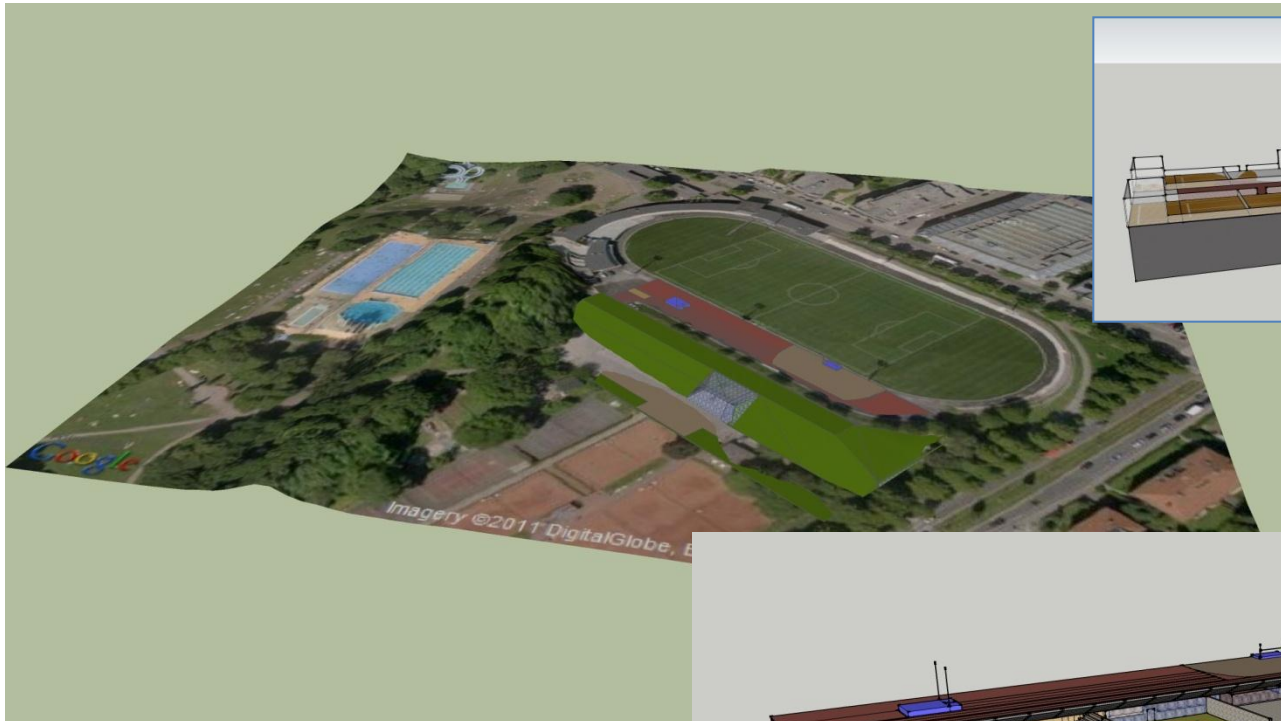
Bruk av motorvei-arealer? Nye Sogn bad ?

Konkurransenlegg svømming og stup, med badeland, nytt stort tenniseanlegg og god plass til andre idretter som turn, dans og klatring

Alternativt, hvis deler av bygningsmassen skal bevares, kan svømmeanlegget legges nedgravd inn i terrenget i nordøstlige hjørne av tomten med tennisbanene på taket.

Ved å legge anlegg under bakken i parkene? (f.eks. Utvidelse av Frognerbadet med helårsbassenger)?

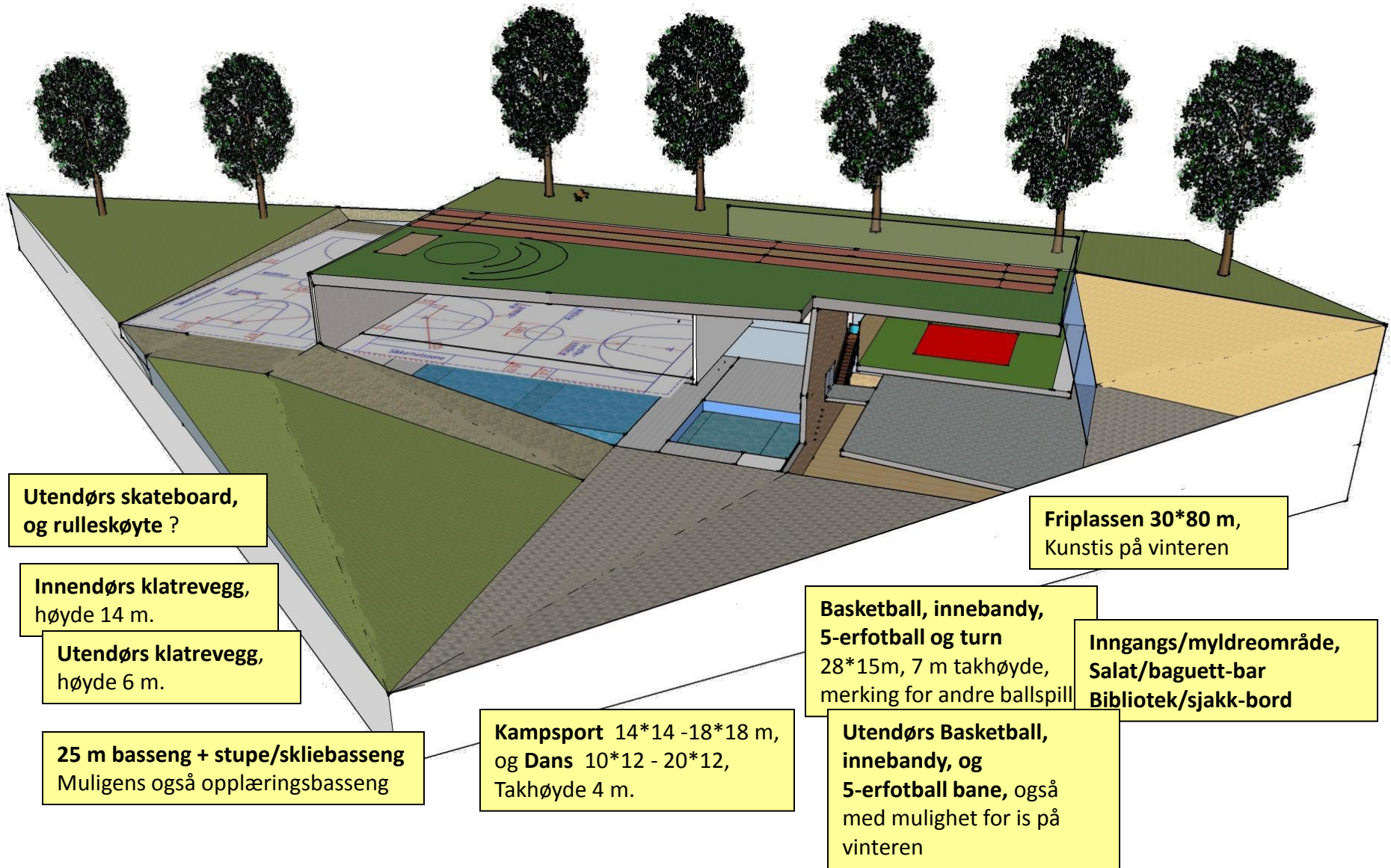

Svømmeanlegg, flerbrukshall, ishall, klatreanlegg, turnhall, dansesaler og kampsportanlegg kan få plass under bakken

Svømmeanlegget integreres mot garderobene i Frognerbadet

Planskisse er allerede levert PBE, og har vært ute til høring.

LilleBislett (i fremtiden en gang?)

Utendørs skateboard, og rulleskøyte ?

Innendørs klatrevegg, høyde 14 m.

Utendørs klatrevegg, høyde 6 m.

25 m basseng + stupe/skliebasseng
Muligens også opplæringsbasseng

Kampsport 14*14 -18*18 m,
og **Dans** 10*12 - 20*12,
Takhøyde 4 m.

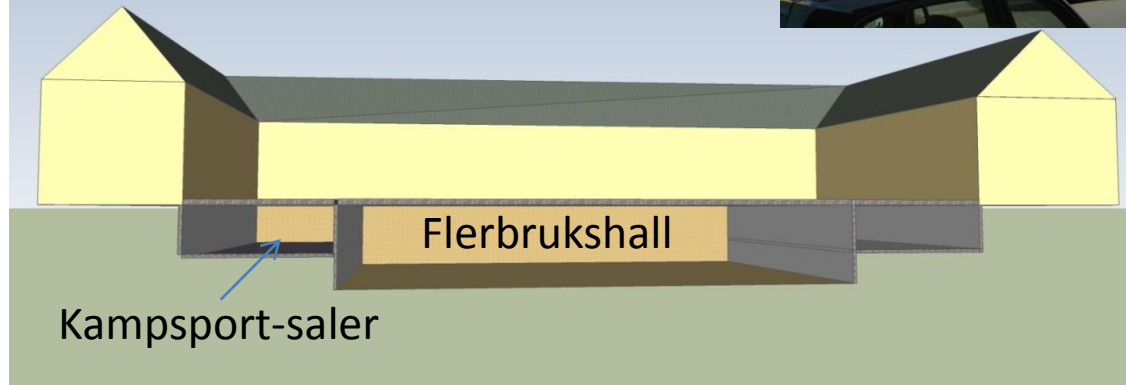
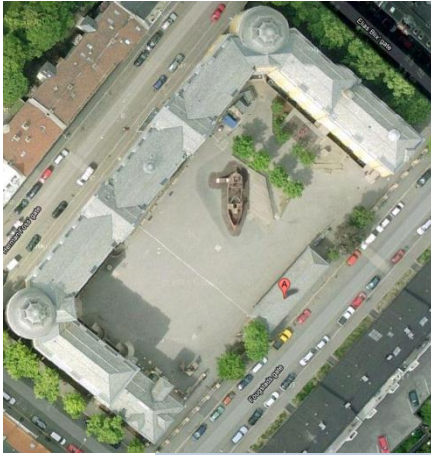
Basketball, innebandy, 5-erfotball og turn
28*15m, 7 m takhøyde,
merking for andre ballspill

Utendørs Basketball, innebandy, og 5-erfotball bane, også med mulighet for is på vinteren

Friplassen 30*80 m, Kunstis på vinteren

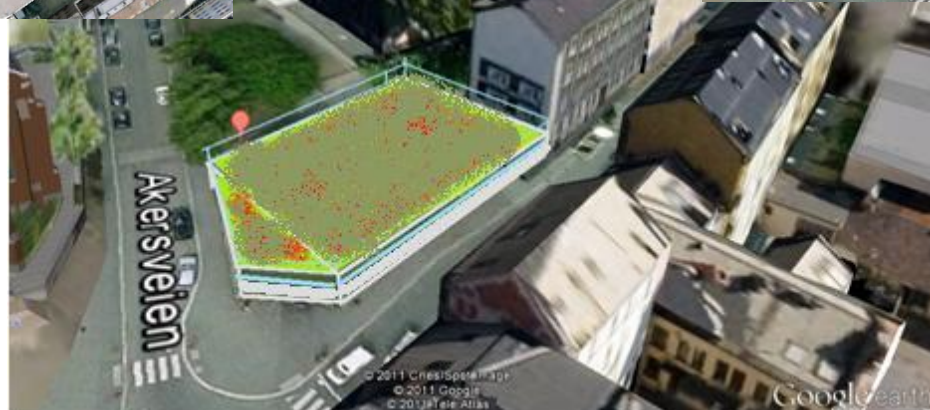
Inngangs/myldreområde, Salat/baguett-bar
Bibliotek/sjakk-bord

Bruk av skolegårder (Ila Skole)?

Det er god plass til en liten flerbrukshall og et par danse-/kampsportsaler under skolegården på Ila skole. Skolegården ligger et par meter over gatenivå, slik at det også er mulighet for vinduer til salene. Kanskje kan også et mindre basseng innpasses.

Bruk av ballplasser (St.Sunniva skole)?

Ved å heve ballbanen 2-3 meter kan man få plass til svømmeanlegg under banen. Utebanen er viktig for det sosiale liv på skolen og for uorganisert aktivisering av barna, og må bevares, men det vil være gunstig å heve banen så man får inngang til banen fra skolegården i stedet for, som nå, fra gatenivå.